



Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

KONJUNKTURER

FOR RÅDGIVENDE INGENIØRVIRKSOMHEDER OKTOBER 2022

HOVEDTRÆK OKTOBER 2022

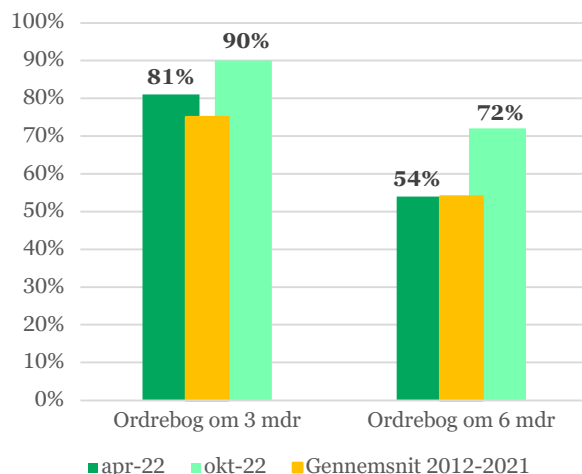
FRI-virksomhedernes ordrebøger er, ved indgangen til oktober 2022, stærke. Manglen på medarbejdere er fortsat en udfordring for alle virksomheder. 96 pct. af branchens virksomheder mangler ingeniører. Samtidig ser det ud til, at markedet har nået en foreløbig top. Desuden er der hen over sommeren og det tidlige efterår 2022 sket et tydeligt skift ift. hvilke sektorer, der driver væksten i branchen. Særligt infrastruktur & anlæg, erhvervsbyggeri samt energi er gået frem. Til gengæld er offentligt byggeri gået tilbage. Når markedet forandres, giver det nye muligheder for alle virksomheder, men den enkelte virksomhed skal være mere opmærksom på sin eksponering mod de berørte sektorer. Beskæftigelsen i FRI-virksomhederne forventes at blive øget mærkbart gennem 2022 og ind i 2023. Samtidig forventes den samlede ordrevolumen at stige frem mod foråret 2023. De foreløbige forventninger omkring indtjening er, at 2022 bliver et godt år for den rådgivende ingeniørbranche, med en overskudsgrad på 6,4 pct. på brancheniveau. Dette er dog tilbagegang i forhold til forventningen fra april 2022, på 7,2 pct.

ORDREBOGEN

I konjunkturmålingen for oktober 2022 er ordrebogen i branchen, målt som andel beskæftigede, der er opgaver til om tre og seks måneder, steget. Andelen af beskæftigede, der er opgaver til om tre måneder er steget til 90 pct. sammenlignet med 81 pct. i målingen fra april 2022. Andelen af beskæftigede, der er opgaver til om seks måneder, stiger tilsvarende, fra 54 pct. til 72 pct.

Den aktuelle ordrebog på både kort og lang sigt er dermed markant over det historiske gennemsnit målt over de seneste ti år.

Figur 1
Andel beskæftigede, der er opgaver til om hhv. 3 og 6 mdr. i oktober 2022 sammenholdt med april 2022 og gennemsnittet 2012-2021

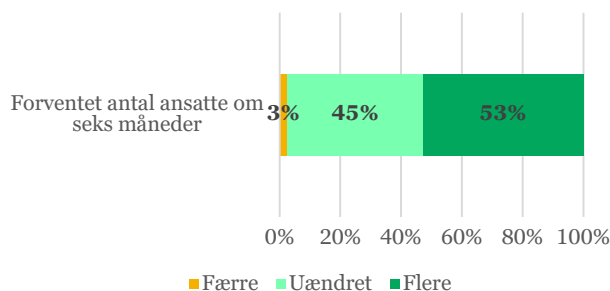


FORTSAT MANGEL PÅ ARBEJDSKRAFT

53 pct. af FRI-virksomhederne forventer at have flere ansatte om seks måneder, sammenlignet med i dag, som følge af en forventet stabil og øget ordrebeholdning. Forventningerne kan dels tilskrives, at virksomhederne har oplevet en opgavefremgang på tværs af sektorer. Opgavefremgangen er drevet af det private marked i kombination med øgede offentlige investeringer, som følge af bl.a. et styrket fokus på omstilling af vores energisystem og et styrket behov for klimatilpasning. På det private marked er det særligt erhvervsbyggeriet der fortsat er i vækst. Det skyldes bl.a. andet at flere private virksomheder flytter produktion mv. til Danmark fra udlandet.

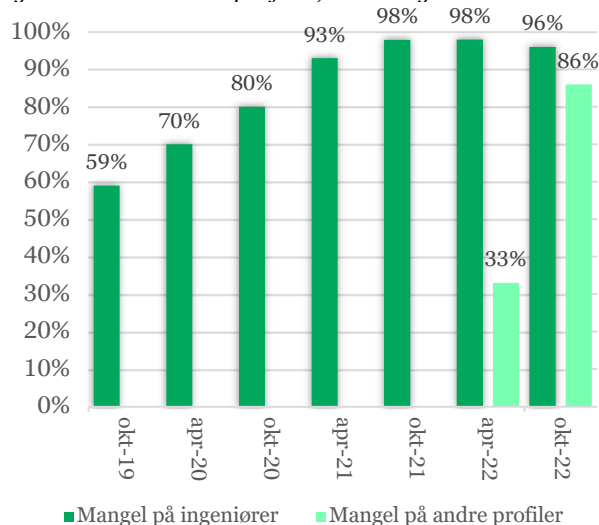
Der er 3 pct. af FRI-virksomheder, der forventer at være færre ansatte om seks måneder end i dag.

Figur 2
Forventet antal ansatte om 6 måneder



De indsamlede data til denne konjunkturmåling viser yderligere, at manglen på ingeniører fortsat er den helt store udfordring for FRI-virksomhederne. 96 pct. af virksomhederne angiver, at de mangler ingeniører. Dette tal er faldet sammenlignet med april 2022. Det er især konstruktions-, anlæg-, spildevands-, vand-, afløbsingeniører samt stærkstrømsingeniører som virksomhederne melder om mangel på.

Figur 3
Andel FRI-virksomheder, som melder om mangel på ingeniører hhv. andre profiler, udvikling over tid

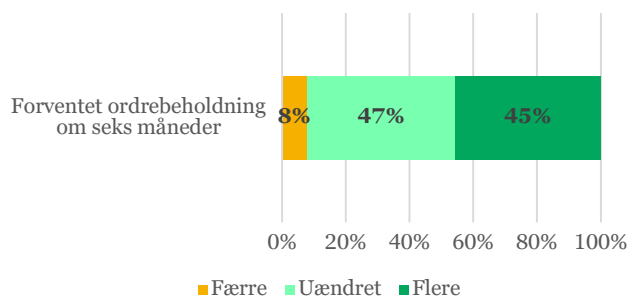


Samtidig angiver 86 pct. af virksomhederne, at de mangler andre typer af medarbejdere, end ingeniører. Dette tal er steget markant siden april 2022 og er bekymrende højt, da netop stærke tværfaglige teams er vigtige for virksomhedernes samlede forretning. Samtidig kan virksomhedernes brug af medarbejdere med andre profiler være med til at frigive ingeniørressourcer. Denne mulighed begrænses pga. FRI-virksomhedernes mangel på medarbejdere med andre profiler.

FORVENTET ORDREBEHOLDNING

Virksomhederne har positive forventninger til ordrebeholdningen om seks måneder. Grundlæggende forventes den nuværende stærke ordrebog at styrkes yderligere. 45 pct. af virksomhederne forventer at stå med en endnu stærkere ordrebog om seks måneder, sammenlignet med oktober 2022. Samtidig forventer 47 pct. af virksomhederne at ordrebogen om seks måneder vil have samme niveau som ved den aktuelle status, oktober 2022. Blot 8 pct. af virksomhederne forventer, at deres ordrebeholdning reduceres hen over de næste seks måneder.

Figur 4
Forventet ordrebeholdning om 6 måneder

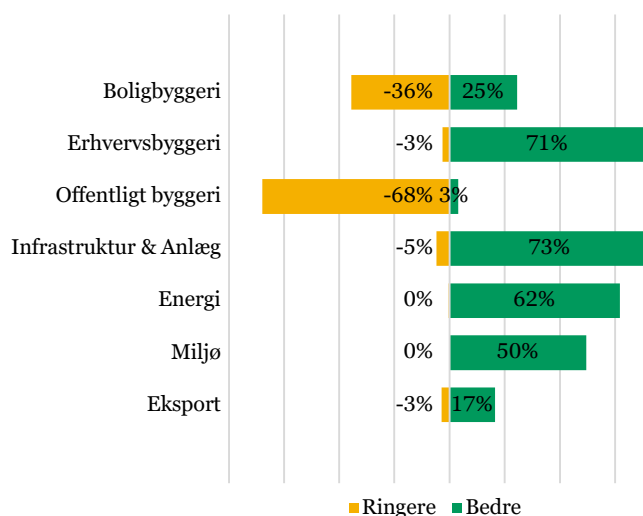


MARKEDSUDVIKLING PÅ SEKTORNIVEAU

Markedsudviklingen i de forskellige primære forretningssektorer for FRI-virksomheder er overordnet positiv. Men, samtidig med at FRI-virksomhederne har oplevet en større opgavetilgang i de fleste sektorer, så har 68 pct. af virksomhederne oplevet en tilbagegang i mængden af opgaver vedrørende **offentligt byggeri**. I modsætning til **boligbyggeri**, hvor tilbagegangen på 36 pct. opvejes af, at 25 pct. af FRI-virksomhederne har opnået en fremgang, oplever blot 3 pct. af virksomhederne en fremgang inden offentligt byggeri sammenlignet med april 2022. Derfor peger denne konjunkturmåling på, at der kommer et fald i opgaver inden for det offentlige byggeri, mens boligbyggeriet bremses op.

Nedgangen i opgaver inden for offentligt byggeri og boligbyggeri opvejes på brancheniveau af, at FRI-virksomhederne oplever en nettofremgang i alle øvrige sektorer. Opgaver i **energisektoren** går frem hos 62 pct. af virksomhederne, **erhvervsbyggeriet** er i vækst hos 71 pct. af virksomhederne, **infrastruktur og anlægsopgaver** går frem hos 73 pct. af virksomhederne og opgaver inden for **miljø**, herunder vand- og spildevand, går frem blandt 50 pct. af virksomhederne. Endelig er **eksporten** fortsat i fremgang hos 17 pct. af virksomhederne efter to år med COVID-19 rejsebegrænsninger.

Figur 5
Ordresituationen i oktober 2022 ift. april 2022



Opgørelsen angiver andelen af virksomheder, som har oplevet enten tilbagegang eller forbedring af ordrebogen i det specifikke markedsegment, sammenlignet med april 2022.

FORVENTNINGER OG PROGNOSE

Danmarks Statistiks tal for konjunkturudviklingen i serviceerhverv inden for rådgivning, forskning og anden vidensservice, fra september 2022, viser grundlæggende det samme billede. Der forventes vækst i opgavemængden og i beskæftigelsen. Dog er indikatorerne, særligt vedrørende vækst i beskæftigelsen, endnu stærkere i FRI's måling for FRI-virksomheder, end de er i Danmarks Statistiks mere generelle måling. Danmarks statistik har et nettotal for vækst i beskæftigelsen på 11. Nettallet for FRI-virksomheder er 49.

FRI-virksomhederne må derfor forventes at vokse hurtigere i 2022, end andre professionelle servicevirksomheder.

Men usikkerheden om 2022 og 2023 er større end tidligere. Dybden og omfanget af de økonomiske konsekvenser, som krigen i Ukraine har medført, bliver afgørende for hvordan markedet reelt udvikler sig i de kommende seks til tolv måneder. Derfor er de makroøkonomiske fremtidsforventninger mere usikre end ved tidligere undersøgelser.

Finansministeren skriver at "vi må forvente, at den høje inflation og øget usikkerhed også kommer til at påvirke væksten herhjemme, men udgangspunktet er godt for at modstå en periode med begrænset vækst".

Selvom udviklingen i dansk økonomi er bremset op som følge af krigen i Ukraine, rapporterer Finansministeriet om en fortsat høj aktivitet, en historisk høj beskæftigelse og mangel på arbejdskraft på tværs af sektorer.

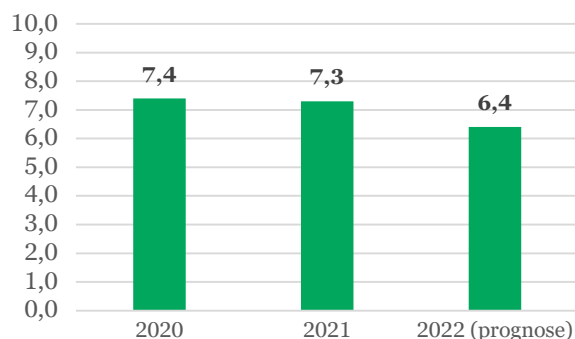
Finansministeriet skønner i Økonomisk Redegørelse fra august 2022, at erhvervsinvesteringer vil stige med 4,2 pct. i 2022 og med 1,3 pct. i 2023. Boliginvesteringer forventes at stige med 5,8 pct. i 2022 og falde med 8,0 pct. i 2023. Det skal sammenholdes med, at boliginvesteringer blev øget med 9,9 pct. i 2021. De offentlige investeringer skønnes at falde med 2,3 pct. i 2022, men til gengæld stige med 2,9 pct. i 2023.

BRANCHEN I HOVEDTAL

Omsætningen i FRI-virksomhederne i Danmark var 13,8 mia. kr. i 2021. Eksport udgjorde ca. 17 pct. af omsætningen. Rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI beskæftiger pr. 1. januar 2022 12.916 medarbejdere i Danmark. De vigtigste sektorer, målt ift. FRI-virksomhedernes omsætning er: byggeri (39%), infrastruktur (22%), miljø (16%) og energi (10%).

Overskudsgraden (målt på egenproduktion) for FRI-virksomhederne for 2021 var 7,3 pct. Prognosen for 2022, baseret på den aktuelle konjunkturmåling er, at overskudsgraden på brancheniveau lander på 6,4 pct., hvilket er en tilbagegang i forhold til forventningen fra april 2022, hvor den lå på 7,2 pct.

Figur 6
FRI-virksomhedernes overskudsgrad for 2020, 2021 og 2022 (prognose)



OM UNDERSØGELSEN

Konjunkturmålingen for rådgivende ingeniørvirksomheder, oktober 2022, er udarbejdet af Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI. Undersøgelsen er gennemført i perioden 20. september til 6. oktober 2022. Virksomheder, der repræsenterer 80 pct. af de ansatte i FRI's medlemsvirksomheder, har deltaget i denne konjunkturmåling. Svar og resultater er vægtes i forhold til antal medarbejdere i de enkelte virksomheder og tallene er korrigeret for delvise besvarelser, så alle variable summer til 100 pct. Derudover inkluderer undersøgelsen data fra Danmarks Statistiks konjunkturbarometer (Statistikbankens tabel KBS1 og KBS4) og Finansministeriets Økonomiske Redegørelse fra august 2022.